

Jesper Wung-Sung tegner konturerne af en kvinde, der vil leve sit eget liv

Jesper Wung-Sung. Fotograf: Daniel Buchwald.

LOTTE THRANE

22.03.2026

BØGER // ANMELDELSE – Tilføjer Jesper Wung-Sung med Sandøs rose noget nyt eller noget nødvendigt til Løgneren? Ja, det gør han i høj grad, skriver Lotte Thrane. For det er befriende at få sat krop og sprog på den unge kvinde, der først og fremmest er en projektion for den mandlige jegfortæller i Martin A. Hansens berømte roman.

Jesper Wung-Sung: *Sandøs rose*

Sidetæl: 200

Politikens Forlag

Er udkommet.

Den 13. marts. Sandø er omgivet af is, men tågen og knortegæssenes ankomst peger mod forår. Og forår giver uro i hjerterne, som det står i Martin A. Hansens kultroman *Løgneren* fra 1950.

Nu har Jesper Wung-Sung genskrevet Martin A. Hansens klassiker ved at lade en anden end skolelæreren og degnen Johannes Vig have ordet og synsvinklen. Det sker i samme tidsrum som i *Løgneren* og med samme nedslag i dage og begivenheder, men hvor den unge Annemari i Martin A. Hansens roman blev set gennem Johannes, får hun i Wung-Sungs roman både krop og sprog som sig selv. Hermed ser vi konturerne af en kvinde, der vil leve sit eget liv.

Jesper Wung-Sung har gjort noget lignende tidligere i sit forfatterskab. I 2021 udkom *Kvinde set fra ryggen* om Wilhelm Hammershøis kone og altid rygvendte model Ida, og i 2024 udkom *Hans Christian*, hvor han lader den gennemfortolkede H.C. Andersen få ordet som barn og ung.

“Annemari vil ikke være ét med Sandø, hun vil have sit eget liv

Annemari Høst, den smukke og selvstændige købmandsdatter på Sandø, er kvinden, Johannes er forelsket i, men ikke kan realisere sig over for.

Hvor Johannes skriver: “Det er tåge udenfor. Det er 13. marts. Det er tidligt på eftermiddagen, og det er så mørkt, at jeg knap kan se, hvad jeg sidder og skriver i min stue”, så skriver Annemari hos Wung-Sung: “Den forbandede tåge. Det er som at løbe spidsrod gennem våde lagner. Flere steder er jorden så blød, at jeg synker i, som vil den trække mig ned, udså mig.”

Annemari vil ikke være ét med Sandø, hun vil have sit eget liv, og hun vil heller ikke fortsat løbe spidsrod blandt øboerne på grund af sin livsform og sine meninger.

“Du var min bedste elev”, som Johannes Vig ofte sagde til hende i *Løgneren*, og med den nye roman ved vi nu, at hun kom i skole og fik en uddannelse som lærerovre på fastlandet.

Annemari er spændt ud

Cigaretrøg er den slags tåge, Annemari hellere skjuler sit ansigt i, for hun er rapkæftet og velbegavet og egentlig en meget moderne kvinde i året 1950, hvor romanen både foregår og udkom. Og så har hun et barn, lille Tom, med fiskeren Oluf, som hun ikke er gift med. Han er på fastlandet for tiden, og Annemari vil gøre det forbi med ham. Hun har skrevet et brev til ham og overladt det til Johannes, der også er Sandøs postmester, men brevet kan heller ikke komme af sted på grund af isen, der har spærret øen og dens indbyggere inde.

Annemari er spændt ud mellem to eller tre mænd: Oluf, som hun har barn med og vil gøre sig fri af, ingeniøren Harry, som er på øen med noget anlægsarbejde, og som hun

er blevet kæreste med, og så Johannes! Det sættes vi på sporet af i *Sandøs rose*, da hun funderer over Johannes' stigende forbrug af cognac og spørger sig selv, "om det mon har noget med mig at gøre?".

Men tydeligst bliver det, da hun overlader brevet til Oluf i en kuvert med Johannes' navn på, officielt for at han skal tjekke stavfejl, men først og fremmest for at få ham ud af busken. Det lykkes selvfølgelig ikke. Nok fordi han lyver for sig selv, men også fordi han ligeledes er i et erotisk dilemma med to kvinder, den jævnaldrende, gifte Rigmor, som det dog lykkes ham at komme i seng med, og den unge Annemari.

Den unge Annemari

I *Sandøs rose* siger Annemari om sig selv: "Jeg er viljefast, og det er en dødssynd at kede mig." "Søster Slet Samvittighed" er derfor hendes følgesvend, ikke mindst fordi hun ved, at hun spiller op til Johannes, men også fordi hun udtrykker sig så fyndigt og sagaknapt. I hendes univers er der ikke så få "blodspor i sneen".

Hendes besøg hos den tavse svigermor Marie med fotoalbummet med alle billederne af Oluf, den eneste adspredelse i dét hjem, er et af de eksempler, Wung-Sung trækker frem fra *Løgneren*. I den nye roman lader han Annemari finde det eneste foto af sig selv, rive det i bittesmå stykker og smide stykkerne i haven, og lader hende håbe, "at der vil skyde små annemarier op i den grå kvindes have, og at de må sprede sig raskt og genstridigt som brombærkrat."

"Du skriver på en roman", siger Annemari i *Løgneren* ved synet af alle Johannes' kladdehæfter. "Nej, det er kun kærligt kvidder", svarer han. Men her lyver han også, for sådan blev romanen fra 1950 til: skrevet i kladdehæfter som et bestillingsværk, der blev læst op i Danmarks Radio kapitel for kapitel i 12 uger, men altså skrevet undervejs. Mere af pligt end af lyst, skal man tro Martin A. Hansens breve.

Til Annemaris replik svarer Johannes: "Det må være dig, Annemari Høst, du må vist være den af os to, der er i stand til at skrive en roman." Og begge udsagn kom jo til at passe, nu hvor vi også har Jesper Wung-Sungs roman om *Sandøs rose*.

 Lidt af den unge Annemari er der dog endnu. Hun er stadig kirkegænger, men: 'Hvis de spiller de forkerte salmer, så skriger jeg'

Tilføjer Jesper Wung-Sung med *Sandøs rose* noget nyt eller noget nødvendigt til *Løgneren*?

Ja, det gør han i høj grad, for det er befriende at få sat krop og sprog på den unge kvinde, der først og fremmest er en projektion for den mandlige jegfortæller i Martin A. Hansens berømte roman.

Til gengæld synes jeg, at *Sandøs rose* taber luft i de to sidste kapitler, hvor Wung-Sung har følt sig forpligtet til, sådan virker det faktisk, at fortælle om det liv, Annemari fik, efter at hun forlod Sandø, giftede sig med Harry, fik flere børn, blev skilt, flyttede i kollektiv, fik børnebørn og kræft, og blev rask igen, og her til sidst sidder som 55-årig i sit eget hus og retter stile og ser ud i haven.

Lidt af den unge Annemari er der dog endnu. Hun er stadig kirkegænger, men: "Hvis de spiller de forkerte salmer, så skriger jeg."

JESPER WUNG-SUNG

ROMAN

SANDS ROSE

anmeldelse

Jesper Wung-Sung

Lotte Thrane

Sandøs Rose

LOTTE THRANE

Lotte Thrane er forfatter og universitetsforsker, mag.art. og dr.phil. i nordisk litteratur. Det kultur-, kunst- og personalhistoriske har, gerne med et feministisk perspektiv, været en gennemgående linje i hendes forfatterskab. Hun har bidraget med talrige artikler og antologibidrag og har skrevet en ræk...

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.

25 kr./md.**Overblik**

TOPHISTORIER

POV International

OM POV